

ایرانی، غیرقابل فروش

دانشگاه فرهنگیان

سازمان مرکزی

سال ۱۴۰۰

انتشارات دانشگاه فرهنگیان

تاریخ تربیت معلم در ایران (استان زنجان)

طرح و ایده

دکتر حسین خنیفر

استاد دانشگاه تهران و رئیس دانشگاه فرهنگیان

ناظر علمی

دکتر شهرام یوسفی فر

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

مؤلفان

دکتر علی صحبت لو

عضو هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان

یحیی بیات

عضو هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان

دکتر کمال اوجاقلو

سرپرست مدیریت امور پردیس های استان زنجان

سرشناسه: صحبتلو، علی، ۱۳۵۶ -
 عنوان و نام پدیدآور: تاریخ تربیت معلم در ایران (استان زنجان)/ مولفان علی صحبتلو، یحیی بیات، کمال اوجاقلو؛ طرح و ایده حسین خنیفر؛ ناظر علمی شهرام یوسفی فر؛ سر ویراستار محمدرضا روزبهانی؛ ویراستار علمی موسی الرضا بخشی.
 مشخصات نشر: تهران: دانشگاه فرهنگیان، انتشارات، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ۱۷۵ص: مصور (بخشی رنگی)، جدول، عکس (رنگی)، نمونه (بخشی رنگی).
 شابک: ۵-۶۰-۶۸۵۰-۶۲۲-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۱۷] - ۱۲۲: همچنین به صورت زیرنویس.
 موضوع: تربیت معلم -- ایران -- زنجان (استان) -- تاریخ
 موضوع: History -- Iran -- Zanzan (Province) -- Training of Teachers -- تاریخ
 موضوع: دانشگاه‌ها و مدارس عالی معلمان -- ایران -- زنجان (استان) -- تاریخ
 موضوع: History -- Iran -- Zanzan (Province) -- Teachers colleges -- تاریخ
 شناسه افزوده: بیات، یحیی، ۱۳۴۳ -
 شناسه افزوده: اوجاقلو، کمال، ۱۳۵۰ -
 شناسه افزوده: خنیفر، حسین، ۱۳۴۸ -
 شناسه افزوده: یوسفی فر، شهرام، ۱۳۴۸ -
 شناسه افزوده: روزبهانی، محمدرضا، ۱۳۳۹ -، ویراستار
 شناسه افزوده: بخشی، موسی الرضا، ۱۳۵۶ -، ویراستار
 شناسه افزوده: دانشگاه فرهنگیان. انتشارات
 رده بندی کنگره: LB۱۷۳۱
 رده بندی دیویی: ۳۷۰/۷۱۰۹۵۵۳۴
 شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۳۳۷۱۹

دانشگاه فرهنگیان
 سازمان مرکزی
 سال ۱۴۰۰
 انتشارات دانشگاه فرهنگیان

تاریخ تربیت معلم در ایران: استان زنجان

طرح و ایده: دکتر حسین خنیفر
 مؤلفان: دکتر علی صحبتلو، یحیی بیات، دکتر کمال اوجاقلو
 ناظر علمی طرح: دکتر شهرام یوسفی فر
 سر ویراستار علمی: دکتر محمدرضا روزبهانی
 ویراستار علمی: دکتر موسی الرضا بخشی استاد
 طراح جلد: مجتبی بابائیان
 صفحه‌آرا: سولماز دمتدانی
 سال و نوبت چاپ: اول، بهار ۱۴۰۰
 شمارگان: ۱۰۰ نسخه
 شابک: ۵-۶۰-۶۸۵۰-۶۲۲-۹۷۸

تمامی حقوق مربوط به انتشار این اثر برای ناشر محفوظ و نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.

نشانی: تهران، شهرک قدس، بلوار شهید فرحزادی، خیابان تربیت معلم،
 دانشگاه فرهنگیان، کد پستی ۱۹۳۹۶۱۴۴۶۴
 نشانی پایگاه اینترنتی دانشگاه: <https://cfu.ac.ir>
 تلفن: ۸۷۷۵۱۲۶۸

دربارهٔ مجموعه

سال ۱۳۹۷ ش. یکصدمین سالگرد تأسیس تربیت معلّم در ایران بود و برای گرامی داشت این رویداد دوران ساز، با رهنمود ریاست دانشگاه و مشارکت مجدانه و خستگی ناپذیر دست‌اندرکاران، برنامه‌های مختلفی به اجرا درآمد. از جمله این برنامه‌ها طرح تألیف مجموعه کامل تاریخ تربیت معلّم در ایران و نیز تدوین اسناد تاریخی تربیت معلّم در ایران بود. از این رو مقرر شد هر یک از شعب استانی دانشگاه فرهنگیان مأموریت تدوین آن بخش از تاریخ تربیت معلّم استان خود را که عمدتاً تولیت آن با آموزش و پرورش بوده، برعهده گیرد. سرانجام پس از حدود دوسال تلاش‌های همکاران دانشگاه در استان‌های کشور، به شکل ۳۱ جلد کتاب تألیف و منتشر شد. گردش کار این طرح کلان چنین بود: برنامه ریزی‌های مالی و اداری در معاونت پژوهش انجام و یک ناظر علمی برای طرح تعیین گردید تا مراحل استانداردسازی و کنترل کیفی روند پژوهش و تألیف کتاب‌ها، صورت گیرد. در هر استان مجری و همکاران طرح با نظر مدیریت امور پردیس‌های هر استان تعیین و مراحل مختلف پژوهش و گردآوری اسناد و مدارک مکتوب و شفاهی آغاز شد و سپس تدوین متن، در طول حدود دو سال به انجام رسید.

روند پژوهش و تألیف کتاب‌ها با دشواری‌های خرد و کلان روبه‌رو بود. فقدان اسناد و مدارک مورد نیاز، از بین رفتن بخشی از بایگانی‌های مراکز، تغییرات تقسیمات کشوری، درگذشت یا در دسترس نبودن برخی از پیشکسوتان، جابجایی‌های مکرر مکان مراکز، ادغام‌ها یا انحلال مراکز و بسیاری عوامل دیگر شرایط دشوار و گاه بغرنجی را در مسیر

دسترسی به اطلاعات ضروری و روند کارها ایجاد می‌کرد. اما هر چه بود کوشش‌های خستگی‌ناپذیر همکاران معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه، رؤسای استان‌ها، مجریان طرح و همکاران آنان سبب شد نتیجه کار به صورت کتاب‌های حاضر به ثمر نشیند.

بدون تردید پژوهش در موضوع حاضر که فاقد پیشینه قبلی و اطلاعات مورد نیاز بود، بسیار طاقت‌فرسا و با مسائل عدیده مواجه می‌گردید. چنانچه امکان مصاحبه با پیشگامان مراکز تربیت معلم، دسترسی به اسناد و مدارک ضروری میسر می‌شد، نتیجه کار بسیار متفاوت‌تر از برون‌داد موجود می‌بود. از این رو دستاورد کنونی بازتاب بسیاری از محدودیت‌ها و مشکلات لاینحلی بود که در برابر انجام این مهم وجود داشت. در این جا از همه پیشکسوتان و دست‌اندرکاران امور مراکز تربیت معلم در استان‌های کشور استدعا داریم برای تکمیل و افزایش اطلاعات و دقیق‌تر کردن مطالب این مجموعه، یاری‌رسان مؤلفان و مجریان محترم این طرح ارزشمند باشند. امید داریم پیشنهادات و تذکرات ارزشمند محققان و خوانش‌گران تاریخ تربیت معلم در استان‌های مختلف، شرائط تکمیل محتوای این کتاب‌ها و رفع کاستی‌ها و کمبودهای راه یافته در آن باشد. ناگفته پیداست در شرایط نبود اسناد و مدارک ضروری برای پژوهش در این موضوع، اسناد و مدارک خصوصی افراد دست‌اندرکار مراکز، بسیار راه‌گشا خواهد بود. بی‌تردید در بازنشر این مجموعه، این معاونت و مؤلفان محترم کتاب‌ها، از همه یاری‌هایی که به هدف تقویت متن این کتاب‌ها صورت گیرد، استقبال کرده و در اصلاح و تکمیل مطالب از آن‌ها بهره خواهد برد.

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه فرهنگیان

فهرست مطالب

گفتار رئیس دانشگاه فرهنگیان کشور.....	۱۵
دیباچه معاون پژوهش و فناوری دانشگاه فرهنگیان.....	۱۷
سخن سرپرست مدیریت امور پردیس‌های استان زنجان.....	۱۹
مقدمه.....	۲۳
فصل اول: معرفی استان زنجان.....	۳۱
۱-۱- نگاهی به استان زنجان.....	۳۳
۱-۲- شهرستان‌های استان.....	۳۸
شهرستان زنجان.....	۳۸
شهرستان خداآینده.....	۴۰
شهرستان سلطانیه.....	۴۱
شهرستان ابهر.....	۴۲
شهرستان ماه‌نشان.....	۴۳
شهرستان طارم.....	۴۴
فصل دوم: روند تأسیس دانشسراها و مراکز تربیت معلم در ایران و استان.....	۴۵
۱-۲- سیر تحول تربیت معلم در ایران.....	۴۷
۱-۱-۲- مقدمه.....	۴۷
۲-۱-۲- دارالمعلمین.....	۵۰
۳-۱-۲- دارالمعلمیات.....	۵۱

- ۵۳..... ۲-۱-۴- از دارالمعلمین عالی تا دانش‌سرای عالی
- ۵۴..... ۲-۱-۵- از دارالمعلمیات تا دانش‌سرای دختران
- ۵۵..... ۲-۱-۶- از اصلاح تا انحلال دانش‌سرای عالی
- ۵۶..... ۲-۱-۷- تربیت‌معلم در دهه چهل
- ۶۰..... ۲-۱-۸- تربیت‌معلم بعد از انقلاب اسلامی
- ۶۱..... ۲-۱-۹- نتیجه‌گیری
- ۶۳..... ۲-۲- روند تأسیس دانشسراها و مراکز تربیت معلم در استان زنجان
- ۶۳..... ۲-۲-۱- دانشسراهای شهرستان زنجان
- ۶۴..... ۲-۲-۲- مدیران، سرپرستان و مدرسان دانشسراهای مقدماتی زنجان
- ۶۴..... ۲-۲-۳- اولین پذیرفته شدگان
- ۶۵..... ۲-۳- دانشسراهای شهرستان‌های استان زنجان
- ۶۵..... ۲-۳-۱- دانشسرای شهرستان خدابنده
- ۶۶..... ۲-۳-۲- دانشسرای مقدماتی سلطانیه
- ۶۶..... ۲-۳-۳- دانشسرای مقدماتی ابهر
- ۶۷..... ۲-۳-۴- دانشسرای شهرستان ماه‌نشان
- ۶۷..... ۲-۳-۵- دانشسرای شهرستان طارم
- ۶۸..... ۲-۴- مراکز تربیت معلم در استان زنجان
- ۶۹..... ۲-۴-۱- تأسیس مرکز تربیت معلم شهید بهشتی زنجان
- ۷۱..... ۲-۴-۲- تأسیس مرکز تربیت الزهراء (س) زنجان
- ۷۳..... ۲-۵- ادغام مراکز تربیت معلم و آموزش عالی فرهنگیان استان زنجان در سال ۱۳۸۰
- ۷۳..... ۲-۶- افراد مؤثر مراکز تربیت معلم استان زنجان
- ۸۱..... ۲-۷- معرفی پیشگامان آموزش و پرورش و افراد مؤثر و فارغ التحصیل دانشسرای
- ۸۵..... ۲-۸- رشته‌های تحصیلی
- ۸۶..... ۲-۹- سایر فعالیت‌ها